

Beslutningsforslag nr. B 56. Fremsat den 1. april 2005 af Martin Lidegaard (RV), Marianne Jelved (RV), Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Johannes Poulsen (RV)

Forslag til folketingsbeslutning om lovgivning om offentligt indkøb af træ

Folketinget pålægger regeringen at tage initiativ til, at

1. kommuner, amter, statslige institutioner og statsejede virksomheder forpligtes til at følge anbefalingerne i miljøvejledningen om offentligt indkøb af tropisk træ,
2. den danske politik for offentlige indkøb af lovligt og bæredygtigt tropisk træ skal udvides til at omfatte alt træ uanset oprindelsesland, som bruges i offentlige institutioner, og
3. der gennemføres en årlig evaluering af de offentlige indkøb af træ.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 57 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling (se Folketingstidende 2004-05, 1. samling, tillæg A side 3299 og 3302).

En række undersøgelser har vist, at offentlige institutioner og statsejede virksomheder stadig benytter tropisk træ i forbindelse med anlægsarbejde og nybyggeri uden dokumentation for, at træet er lovligt og bæredygtigt produceret. Dette på trods af at Folketinget i 2001 vedtog, at det skulle sikres, at offentlige og halvoffentlige institutioner skulle købe træ, som var lovligt og bæredygtigt produceret, jf. beslutningsforslag nr. B 197 fra folketingsåret 2000-01. Efter folketingsbeslutningen i 2001 udarbejdede Miljøministeriet en miljøvejledning for offentlige indkøbere af tropisk træ. Denne udkom i juni 2003¹⁾.

WWF og Nepenthes har hver især udarbejdet undersøgelser af kendskabet til miljøvejledning i indkøb af tropisk træ, og resultatet er nedslående. I januar 2004 foretog WWF Danmark en rundspørge blandt 51 større offentlige indkøbere, og kun halvdelen havde kendskab til miljøvejledningen, mens mindre end en fjerdedel havde læst i den²⁾. Nepenthes' undersøgelse viser, at ud af de 122 kommuner, som inden for de seneste 5 år har renoveret eller lavet nyopførelser i forbindelse med havnearealer, er det 29 pct., som har kendskab til miljøvejledningen, og 4 pct., som har brugt den i deres udbudsmateriale³⁾. Disse undersøgelser viser, at en frivillig ordning ikke er tilstrækkelig for at få de offentlige institutioners indkøbsadfærd ændret.

Der er tidligere blevet taget flere initiativer for at fremme kendskabet til miljøvejledningen, men uden held. Derfor er der behov for at lovgive på området. Forslagsstillerne har desuden kendskab til, at entreprenørerne ikke vægter vejledningen, netop fordi den er frivillig. Der er så mange forhold i forbindelse med et byggeri, som skal overholdes, hvorfor de ikke beskæftiger sig med de frivillige vejledninger.

Miljøvejledningen, som den er i dag, omfatter kun tropisk træ, skønt kun 3 pct. af Danmarks træimport udgøres af tropisk træ. I lyset af at der efterhånden

også er betydelige problemer med ulovlig og ikkebæredygtig tømmerhugst i Rusland og de baltiske lande, er det nødvendigt, at miljøvejledningen udbygges til også at omfatte andet træ end tropisk træ. Dels er det nødvendigt at gøre en indsats for at sikre bæredygtig drift af skovene på vore egne breddegrader, dels er det ikke rimeligt at stille større krav til det træ, vi køber i fattige tropelande, end til det træ, vi køber i andre lande.

Miljøvejledningen anbefaler brug af FSC-certificeret træ i det omfang, det er muligt. FSC-certificeringen er den mest veldokumenterede mærkningsordning med hensyn til at sikre, at træprodukter kommer fra lovlig og bæredygtig skovdrift.

I europæisk sammenhæng står Danmark meget alene med sin politik for offentligt indkøb af tropisk træ. Det kom frem på en europæisk konference om offentlig indkøbspolitik for træ, som den danske regering var vært for i september 2004. Det er kun i Danmark, at den offentlige indkøbspolitik for træ fokuserer ensidigt på tropisk træ, og det er kun i Danmark, at implementeringen af politikken baseres på frivillighed. I Frankrig, Holland og England har man en politik, der omfatter indkøb af alle slags træ, og i Tyskland har man besluttet at revidere den aktuelle politik for tropisk træ, sådan at den kommer til at omfatte alt træ. I alle fire lande er offentlige institutioner forpligtet til at følge politikken for offentligt indkøb af træ.

Den offentlige sektor i Danmark skønnes at anvende ca. 2 mio. m³ træ årligt. I forbindelse med en gennemførelse af beslutningsforslaget er der en sandsynlighed for, at offentlige virksomheder vil få meromkostninger. Hvis de nuværende indkøbsmønstre ændres i retning af billigere, men stadig lovligt og bæredygtigt producerede træsorter, kan meromkostningerne sandsynligvis minimeres til et ret beskedent niveau. Markedet kan godt bære en øget efterspørgsel på miljøcertificeret træ, og samtidig vil den øgede efterspørgsel også sikre et større og bredere udbud. Endelig kan anlægsopgaverne tilpasses de eksisterende budgetter, således at lidt dyrere træ medfører lidt bil-

ligere løsninger på andre områder, eller at anlægsprojekterne bliver lidt mindre.

For at sikre, at de offentlige indkøb af træ samlet set bevæger sig i retning af mere indkøb af lovligt og bæredygtigt produceret træ, er det nødvendigt med en årlig evaluering af de offentlige institutioners og virksomheders indkøb af træ. En sådan evaluering skal klarlægge, om der er behov for yderligere tiltag, eller om brugen af vejledningen fungerer efter hensigten.

Forslagsstillerne finder det nødvendigt at gribe ind på dette område, fordi vi har en forpligtelse til at beskytte flora og fauna i hele verden – og ikke kun herhjemme. Det er også vores ansvar, at regnskoven ødelægges af, at vi køber materialer eller produkter fremstillet af materialer fra regnskoven. Det samme gør sig gældende i forhold til de tempererede skove, som ødelægges af ulovlig og ubæredygtig tømmerhugst.

-
- ¹⁾ Miljøministeriet (juni 2003): »Tropisk træ. Miljøvejledning« Miljøministeriet (juni 2003): »Tropisk træ. Miljøvejledning«.
 - ²⁾ WWF (januar 2004): »Miljøvejledning om tropisk træ – og hvad så?« http://www.wwf.dk/db/files/wwf_rundspoerge_om_miljoevejledning.pdf.
 - ³⁾ Nepenthes (maj 2004): »Danske kommuners anvendelse af tropisk træ i forbindelse med havnebyggerier« <http://www.nepenthes.dk/dokumenter/Danske%20kommuners%20anvendelse%20af%20tropisk%20i%20forbindelse%20med%20havnebyggerier.pdf>.

Skriftlig fremsættelse

Martin Lidegaard (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lovgivning om offentligt indkøb af træ.

(Beslutningsforslag nr. B 56).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.